

Kunsthalle Praha otevírá

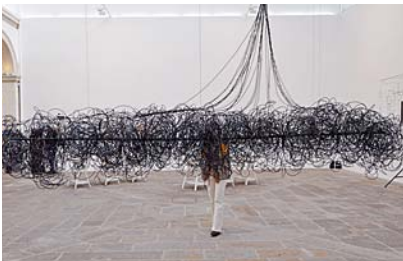
Bližící se den se šesti dvojkami, 22. 2. 2022, byl a je žádán pro nejruznější plánované události. Už řadu měsíců předem jej jako den svého otevření pro veřejnost oznámila nová kulturní instituce – Kunsthalle Praha. Svoji činnost zahajuje velkou multimediální výstavou s názvem *Kinetismus: 100 let elektřiny v umění* (do 20. 6.) na níž se představí práce českých i zahraničních umělců několika generací. Původní funkci budovy se bude detailně věnovat i druhá výstava s názvem *Zengerova transformační stanice: Elektřina v architektuře, elektřina ve městě* (do 22. 5.).

Myšlenka na vznik Kunsthalle Praha se zrodila již v roce 2015. Záměrem bylo proměnit chátrající Zengerovu transformační stanici v moderní výstavní a vzdělávací instituci spolupracující se zahraničím. Hlavní misí Kunsthalle má být přispění k hlubšímu porozumění českého a mezinárodního umění 20. a 21. století a vytvářet vlastní umělecké sbírky, která se zaměřuje na moderní, poválečné a současné umění.

známém českém fyzikovi a pedagogovi Václavu Zengerovi. Pro tehdejší Pražské elektrické podniky zde byly instalovány rozměrné transformátory a měnírny, které umožňují přeměnu střídavého na stejnosměrný proud a napájení pražských tramvají. Zajímavostí je, že i dnes zde tato zařízení pracují. Díky modernizaci a zásadnímu zmenšení technologií bylo nyní možné umístit je do suterénu budovy, zatímco

Budova Kunsthalle před otevřením (foto Petra Hájská)

Christina Kubisch, *elektromagnetická zvuková instalace* (foto Musée des Beaux-Arts, Rennes, 2019)

pocházejících z původní trafostanice, počínaje starými vypínači přes žárovky, jističe, nářadí nejrůznějšího účelu až po informační cedule a technické příručky a další pozůstatky dřívějších aktivit. Umělecké pojetí „kabinetu“ v podobě jakési knihovny s mnoha policemi a vitrinami propojuje tak původní poslání budovy s novým.

Hlavní událostí však budou obě úvodní výstavy. *Kinetismus: 100 let elektřiny v umění* bude výstavou, která prozkoumá způsob, jakým elektřina proměnila uměleckou praxi od počátků 20. století do dnešních dnů. Představí tu vývoj umění od prvního umělého využití motorizovaného pohybu a umělého světla až po informační technologie a digitální umění současnosti. Téměř devadesát uměleckých děl z domácího i zahraničního prostředí od tvůrců z několika generací zachytilo několik oblastí: od

kinematografie přes umění kybernetické, kinetické až po počítačové. Představí se tu jak jednotliví umělci, tak i významné umělecké skupiny jako Bauhaus a další. Expozice nabídne díla průkopníků, jakými byli Mary Ellen Bute, László Moholy-Nagy, Marcel Duchamp. Připomenut bude také český avantgardní umělec a průkopník kinetického umění Zdeněk Pešánek, který v roce 1941 vydal zásadní publikaci s názvem *Kinetismus* (z feckého „pohybovat se“). Mezi autory, které elektřina v jakémkoli směru inspirovala, nechybí uznávaná jména z mnoha zemí. Z těch českých tu najdeme například Křištofa Kintera, Kamilu B. Richter nebo Adélu Matasovou.

Druhá zahajovací výstava s názvem *Zengerova transformační stanice: Elektřina v architektuře, elektřina ve městě* je věnována pestrým dějinám elektrifikace Prahy. Prostřednictvím obou výstav se představí také filozofie a přístupy, jimiž se chceme řídit i v rámci budoucího programu Kunsthalle Praha, říká Christelle Havranek, hlavní kurátorka. Záměrem je, aby se zde vědomosti setkávaly s kreativitou, minulost s přítomností i budoucností a lokální s mezinárodním. Jak se to bude dařit, ukážou další měsíce a roky. Bílá místa v kulturní nabídce Prahy, která by Kunsthalle svou aktivitou mohla zaplnit, tu rozhodně jsou.

Martina Fialková

Tzv. Kabinet elektrických kuriozit (foto Vojtěch Veškna)

Rekonstrukci bývalé trafostanice na Klárově, v těsné blízkosti Strakovy akademie a Klárova ústavu, naproti Starým zámekům schodům, bylo dosud možné sledovat jen zvenčí. Mohl zde vzniknout další hotel, zvláštní ale jiná idea. Citlivě zrekonstruovaný industriální objekt se zajímavou historií bude hostit návštěvníky jiným způsobem. Chce nabídnout bohaté menu v podobě ambiciózních výstav moderního umění ve třech rozsáhlých prostorách, přibližně 1 300 m² výstavní plochy. Kunsthalle Praha otevře také design shop, bistro a kavárnu, z jejíž terasy se otevírá výhled na Petřín a Pražský hrad.

PROČ KUNSTHALLE PRAHA?

Web nové instituce vysvětluje postoj zakladatelů: Univerzálně srozumitelným názvem je tu připomenuta Praha jako multikulturní město, které historicky obývaly tři národy, hovořilo dvěma jazyky, a vznikala zde proto jedinečná kultura, spojující v sobě všechny proudy. Navíc německý termín dokonale vystihuje zaměření na krátkodobé výstavy žijících umělců, z nichž jsou však postupně budovány stálé sbírky. Tým Kunsthalle se tak hlásí ke kulturní minulosti Prahy, kterou chce spojit se současností a budoucností. Mělo by vzniknout inspirativní prostředí, které umožní nové pohledy na kulturu a na svět v němž žijeme.

ZENGEROVA TRANSFORMAČNÍ STANICE

Témata obou aktuálně instalovaných výstav vzdávají hold původnímu účelu, kterému budova sloužila od roku 1932. Vznikla podle projektu architekta Viléma Kvasničky a je hodnotnou stavbou novoklasicistní architektury citlivě zasazené do historického prostředí. Byla pojmenována po vý-

Shilpa Gupta, *interaktivní videoprojekce zahrnující simulovaný stín diváka* (foto ZKM, Felix Grünschloss)

horní patra Kunsthalle budou patřit lidem a umění.

I po současné, památkářsky sledované rekonstrukci, si bývalá transformační stanice ponechává svůj industriální ráz, zejména funkcionalistickým železobetonovým interiérem. Zachovává památkově chráněné prvky fasády, krovu, dekor, i zásadní elementy počínaje střešní křivkou, okapy, ocelovými roletami až po originální schodiště. Raritou je tzv. mostový jeřáb, dříve nezbytný k přepravě těžkých transformátorů a měnících v budově, který byl po rekonstrukci navrácen na původní místo. Současný prosvětlený interiérový prostor s využitím řady původních prvků. Zajímavý zdobný prvek vytvářejí například kovové piliny, zatavené v podlahové krytině teraco.

HOLD BUDOVĚ A ELEKTŘINĚ JAKO TÉMA VÝSTAV

V době, kdy vzniká tento článek, v Kunsthalle probíhají poslední dokončovací práce, a v jejich průběhu se již instalují obě chystané výstavy. Už dříve tu ale ve třetím podlaží vznikala unikátní site-specific instalace amerického umělce – archeologa Marka Dionta, tzv. *Kabinet elektrických kuriozit*. Je sestaven z drobných i větších předmětů

Míšeňský porcelán ve Stromovce

K procházkám v každém ročním období lákající Stromovka získala nedávno další přitažlivý bod. Je jím po mnoha letech zrekonstruovaná budova zahradní restaurace Šlechtovka, která se dlouhé roky ukrývala za plachtami. Nyní už vítá návštěvníky v plné kráse alespoň zvenku, a nahlédnout dává i do svého nitra, ačkoli na provoz slíbené restaurace a kavárny si ještě chvíli počkáme. V části budovy, která je již nyní přístupná, je od nedávna dočasně umístěna jedinečná kolekce míšeňského porcelánu ze soukromých sbírek.

Sbírka vzácného porcelánu, pocházejícího z nejstarší evropské porcelánky v německé Míšni, založené roku 1710, je pro veřejnost vystavována poprvé. Doposud se z ní těšila pouze rodina, která v několika generacích míšeňský porcelán obdivovala a postupně shromažďovala. Kolekce dnes čítá téměř 2 000 jednotlivých kusů a s postupujícím časem nabývá na své historické hodnotě. Některé kusy jsou až 250 let staré. Ve zrekonstruovaném sále Šlechtovky s bohatou freskovou výzdobou, jehož prostředím umocňuje celkový dojem, je k vidění téměř polovina celé kolekce v estetickém aranžmá. Luxusní jídelní porcelán v celých soupravách či jednotlivě, vazy, samostatné porcelánové sošky nebo celé žánrové skupinky, také však v 18. i 19. století oblíbené hodiny zasazené do promyšlených porcelánových dekorativních aranžmá. Křehká a jemná krása udivuje precizností provedení, propracovanými detaily i zářivými barvami.

Míšeň, město nedaleko hranic s Českou republikou, výroba porcelánu rychle proslavila. Unikátní technologii tu vyvinuli společně Ehrenfried Walther von Tschirnhaus a alchymista Johann Friedrich Böttger pro tehdejšího saského kurfiřta Augusta Silného. Po několikaletém úsilí a testování složitých receptur po Tschirnhausově smrti v roce 1708 pokračuje ve výrobě Böttger. Podnik vzniká už v roce 1710 a manufaktura v Míšni se brzy dostává mezi nejvýznamnější svého druhu v Evropě. Ručně malovaný porcelán, k jehož výpalu je nutné dosáhnout teplotu až 1400 stupňů Celsia, se zde vyrábí dodnes. Míšeňský porcelán lze rozpoznat a také datovat podle značky

dvou zkřížených mečů, jejichž podoba se v průběhu historie manufaktury měnila.

V době, kdy se velká část našich životů odehrává v on-line prostoru a vše kolem se digitalizuje, přináší každý návrat k práci a umění lidských rukou radost. Můžeme zde obdivovat skutečnou, nikoli digitální krásu a um, která dnes působí na všechny generace.

Výstava míšeňského porcelánu je otevřena v budově Šlechtovky restaurace ve Stromovce do jarních měsíců denně od 10.00 do 18.00 hodin. O jejím definitivním umístění v Praze se jedná.

Mař

Nový školní rok v ateliéru Malování a kreslení od 14. 2. 2022

- Kurz kresby a malby pro dospělé
- Kroužek malování a kreslení pro děti
- Figurální kresba
- Kurz olejomalby
- Kurz keramiky
- Malování pro seniory

a mnoho dalšího

Rezervace míst:

info@malovanikresleni.cz

nebo telefonicky na 777 422 022

TEŠÍME SE
NA VÁS

Veselá mysl . . .

Stará moudrost praví: veselá mysl je půl zdraví. Zjevně novější upřesňuje, že minuta intenzivního smíchu prodlouží život o hodinu. Nevím, jak to kdo mohl spočítat, ale proč ne. Jak prokazují moderní studie, léčí samotný smích: uvolní množství endorfinů, které působí proti stresu i k těšení bolesti, protahuje svaly, posiluje dech i krevní oběh, dokonce prý též imunitu, což by se nám v době trvající infekční situace hodilo. Jak jsem se dočetl na internetu, máme si proto při nemoci pustit komedii, nikoli horor. Zkusím to.

Ačkoliv současná infekční situace není k smíchu, přesto přináší i veselé chvíle. Klasik českého humoru Jan Werich pravil: Kdo se umí smát sám sobě, má právo se smát všemu ostatnímu, co mu k smíchu připadá. Já tedy v duchu jeho „svolení“ uvedu několik veselých momentů, které na nás s manželkou čekaly, když jsme se snažili na internetu vyplnit formulář na trasování po pozitivním testu naší dcery. Především, že prvním stupněm ZŠ povinné, rovněž tak to, že (zatím) nemá v důsledku onemocnění větší potíže. Přičemž neberte mé řádky jako výsměch snaze o trasování ani jako posměch tvůrcům aplikace. Prostě a jen v duchu páně Wericha glosuji a snažím se pobavit.

Vyplněním jednoduché úvodní části: věk, váha a výška, jsme zjistili dceřino BMI. Zajímavý údaj, ovšem nikdy bych si nemyslel, že by formulář na zkoumání šíření covidu měl tuto informaci přinést. Ale nejsem doktor. Složitější byla pole „zaměstnání/zaměstnavatel/pozice“. Dceřin věk ani povinnou školní docházku formulář nezohlednil, tedy jsme vyplnili „ZŠ/ZŠ/žák“. Naopak snadné bylo odpovědět na otázku: „Znáte adresu matky?“ Měl jsem chuť napsat „ano“ či „samozřejmě“, napsal jsem však po pravdě bydlíště. Stejně tak u otce a bratra. Zjevně je u nás rozvodovost vysoká, tedy mnohé dítě, chudák, netuší, kde se jeho rodiče nacházejí. Jako skutečně vtipné (opět s ohledem na věk a on-line možnosti dotazníku ve 21. století) nám přišlo: „S kým jste byli déle než 5 minut, např. společná cigareta, objímání...“ Bohužel (či bohudík) nevíme, s kým se dcera objímá. Předpokládám(e), že zatím s nikým. A doufám(e), že nekoří.

Mezi dalšími byl dotaz na výměnu sekretu – společné skleničky, předměty apod. Čekal bych, že následovat bude i otázka na sex, neboť tam zcela jistě o výměnu sekretu běží, ale nikoliv. Ovšem i tam bychom předpokládali „ne“.

Na další dotazy jsme se bohužel nedostali, neboť operátorovi zrovna spadlo připojení a nám internet. Tedy jsme posleze dokončili dotazník po telefonu přes jiného operátora.

Rozloučím se dalším citátem věnovaným humoru, ten pronesl Ernest Hemingway: „Ze všech živočichů se umí smát pouze člověk, i když k tomu má nejméně důvodů.“

Ondřej Sedláček

PŘIPOMEŇME SI V ÚNORU

- 1. 2. 1342 král Jan Lucemburský založil na dnešním Smíchově kartuziánský klášter – **680 let**
- 3. 2. 1997 † Bohumil Hrabal, spisovatel (* 28. 3. 1914) – **25 let**
- 7. 2. 1922 * Jan Skácel, spisovatel, básník a publicista († 7. 11. 1989) – **100 let**
- 11. 2. 1922 * Jaromír Pleskot, režisér, herec a překladatel († 6. 8. 2009) – **100 let**
- 16. 2. 1862 Miroslav Týřš a Jindřich Fügner založili Tělocvičnou jednotu pražskou, první českou tělovýchovnou organizaci, která se později přejmenovala na Sokol pražský – **160 let**
- 18. 2. 1992 do provozu byl uveden 216 m vysoký vysílač Praha – město v Mahlerových sadech na Žižkově (stavba zahájena 24. 11. 1985) – **30 let**
- 18. 2. 1932 * Miloš Forman, filmový režisér + 13. 4. 2018) – **90 let**
- 21. 2. 1902 † Emil Holub, lékař a cestovatel (* 7. 10. 1847) – **120 let**
- 24. 2. 1912 * Jiří Trnka, malíř, sochař a loutkář († 30. 12. 1969) – **110 let**
- 28. 2. 1782 * Josef Božek, český mechanik, hodinář, vynálezce parního automobilu a konstruktér první parní lodě na Vltavě († 21. 10. 1835) – **240 let**

PLACENÁ INZERCE

BŘEVNOVSKÁ HUDEBNÍ SETKÁNÍ
Pod záštitou starosty MČ Praha 6 Mgr. Ondřeje Koláře

Zlaté pomeranče italského baroka
Barbara Maria Willi | cembalo, Lenka Thorgersen | housle
Arcangelo Corelli / Bartolomeo Bernardi

15 | 2 | 2022 | 19.00 | Tereziánský sál Břevnovského kláštera
Informace na auramusica@seznam.cz nebo na tel. 603 188 500.

AuraKlasika

Městský úřad Praha 6

PRAHA PRAHA PRAHA PRAHA

Yvonna Fričová — o kaktusovém výročí

S manželem Pavlem se ve vlastním nakladatelství Titanic věnuje architektuře, architektům a navazující tematice. Několik vydaných publikací, ale také jméno Frič ale naznačují ještě jiné, překvapivé spojení – s paraguayským indiánským kmenem Čamakoko. Toto spojení trvá už řadu let a dalo vzniknout i neziskové organizaci, sdružení Checomacoco, založené na podporu zlepšení kvality života a vzdělávání Čamakoků. Proč právě jich? Tento kmen, žijící dodnes v chudé oblasti Gran Chaco, totiž navštívil a jeho život zdokumentoval český cestovatel, botanik a etnograf Alberto Vojtěch Frič.

My se spolu známe díky vašim iniciativám na pomoc indiánům Čamakoko, mezi nimiž máte vlastně příbuzné. Jak k tomu příbuzenství došlo?

V Jižní Americe v únoru – touto dobou – vrcholí období dešťů, řeka Paraguay se vylévá z břehů a zaplavuje široké okolí. V roce 1905 přišla opravdu velká voda, řiční doprava byla přerušena a lidé prchali do vnitrozemí, aby zachránili holý život. To bylo to poslední, co třicetiletý dobrodruh Alberto potřeboval. Po třech letech pobytu v divočině, zdecimovaný vedrem, nemocemi a nástrahami všeho druhu se už viděl na zaoceánském parniku a ze všeho nejvíc toužil, jak napsal mamince do Prahy, po její čistě povlečené posteli. Jenže byl v pasti. Na pár týdnů musel odjezd odložit. Připojil se k malé skupince indiánů Čamakoků a společně přežili na slámových plovácích v povodni. V zatopené krajině usilovali najít nějakou potravu a kousek suchého místa. Frič se snažil být co nejvíc platný a kmen určil dívku, která se o něj měla starat. Zamílovali se do sebe a byla z toho dcera. Nevíme přesně kdy, ani jestli on se to dozvěděl. Pokud šlo o jeho nejspokromější věci, neměl ve zvyku o nich mluvit, ačkoliv jinak rád mluvil a psal o kdečem. V tom příběhu je hodně místa pro legendy všeho druhu, a také vznikají a žijí svým vlastním životem. U nás i mezi jeho paraguayskými potomky. Řádně se oženil dlouho poté, v roce 1921, když už mezi indiány dávno nesto- toval, a se svou mladou ženou Dragou měl jediného syna. Můj manžel Pavel je jeho synem. Neznámá paraguayská tetička a její rozvětvená rodina se objevila v našem životě teprve v roce 2000 díky náhodě – objevili ji čeští dokumentaristé, kteří hledali v Gran Chaku Fričovy dávné stopy.

Alberto Vojtěch Frič byl ročník 1882. (Jméno Alberto si dal sám až později, kvůli srozumitelnosti ve španělsky hovořícím prostředí Jižní Ameriky.) Letos v září, 8. 9. si připomeneme 140 let od jeho narození. Vy jste ale zmínila ještě druhé důležité „výročí“ připadající právě na aktuální měsíc.

Únor byl ve Fričově životě, jak vidno, měsíc zvláštního významu. Bylo to také v únoru, v roce 1899, když mu zmrzla sbírka kaktusů. Bylo mu sedmnáct, a už patřil k významným evropským znalcům této podivné botanické čeledi v té době ještě málo vědecky prozkoumané. Pro kaktusy a jejich bizarní krásu se nadchl už coby dítě a postupně vytvořil jednu z největších a ceněných soukromých kolekcí. Z jejího zániku

během jediné mrazivé noci byl zdrčen, ale zároveň to určilo celé jeho další směřování. Odmaturoval a místo na univerzitu zamířil do „školy života“, právě do Jižní Ameriky.

Neměla byste o A. V. Fričovi napsat knihu? Nějakou souhrnnou biografii? Letošní výročí si o to říká.

Fričovou pozůstalostí se zabývám už půl století. Odkrývám vrstvy. Ověřuji a studuji mnoho souvisejících věcí. Úplně na začátku jsem psala diplomku o jeho investigativním časopise *Očista*, který vydával krátce po vzniku Československa. Publikuji postupně některé jeho známé i neznámé texty. Shromažďuji fotografie. Dělán přednášky. Pišu články a dávám rozhovory. Hodně se věnuju jeho živé „pozůstalosti“ – tedy činnosti ve prospěch indiánů Čamakoků. Ano, a teď přišel čas udělat o Fričovi velkou komplexní knihu, zřehlednit trochu jeho nepřehledný život, uvést na pravou míru nejrůznější mýty, které kolují na internetu a pořád dokola se přejímají. Jeho příběh to ale nepotřebuje, je dostatečně velkolepý sám o sobě. V letošním roce knihu nevydám, ale pracuji na ní už dlouho, a ještě to nějaký čas potrvá, aby to k něčemu bylo. Budou jiná příhodná jubilea. Mám výhodu vlastního nakladatelství a nikam nespěchám. Ani se nepotřebuji předhánět s některými jinými nakladateli, kteří vydávají různé Fričovy reedice, protože je „volný“ autor. Jeho knížky už ale vyšly mnohokrát, dají se snadno sehnat v antikvariátech, lépe vytištěné. Další prosté reprinty podle mě nemají smysl.

Jaká by tedy měla být vaše kniha?

Já bych chtěla o Fričovi nechat mluvit jeho samotného a lidi kolem něj. Ke každé době jeho na události bohatého života existují zajímavé texty, korespondence, polemiky, útoky, reflexe účastníků, fotografie. Chtěla bych z toho složit plastickou mozaiku, aby si každý mohl udělat vlastní názor a nemusely se přebírat ty umělé stvořené „narrativy“. Vim, že pro mnoho lidí byl Frič určující osobností, vravějící se k němu, obdivují jeho postoje, prožívají s ním dobrodružství z jeho knížek, které četli v mládí. Mám k tomu respekt. Ale Karaí Puků, Dlouhý lovec v červené košili, je literární postava, kterou stvořil. Ne všechno tak doslova bylo. Přesto se některé „historiky z natáčení“ objevují i v akademických pracích.

Jistě, Frič byl především botanik a etnograf, ale jeho dobrodružné knihy pro mládež ilustrované Zdeňkem Burianem, jsou asi přece jen známější než odborné publikace a články. Máte i vy mezi nimi svou oblíbenou?

velkou část dosavadního objemu komunálního odpadu, dává smysl si na klasický komunální odpad objednat nádobu menší. Pokud se naučíte pečlivě třídit bioodpad, můžete nakonec za svoz odpadu celkově ušetřit.

Na kolik vás nově vyjde svoz komunálního odpadu, si můžete snadno spočítat na kalkulačce. Můžete ale využít i kalkulačtor, který umí snadno kombinovat různé velké nádoby, různé svozové dny a periody svozu.

Kalkulačka je na adrese www.praha.eu/poplatekzaodpad. A jestliže patříte mezi ty nadšence, kteří si dosud svoz odpadu platili ze svého, nemusíte dělat nic, svoz bude dál pokračovat, jen už ho nebude platit.

Martin Mach Ondřej / Ekolist.cz

Ty tak zvané knížky pro děti psal Frič na objednávku, když neměl na živobytí. Do jeho autentických vzpomínek vstupoval nakladatel se svou představou o tom, co se bude dobře prodávat, a z jeho pověření redaktor, který text „umravňoval“. Ten se dokonce pro Fričově smrti domáhal autorského honoráře s tím, že Strýčka indiána napsal jen volně podle Fričovy předlohy. Já mám raději původní Fričovy texty. Bývají neučesané, často naivně upřímné, ale o to jsou silnější a okouzující. Hodně se mi líbí příběh Čerwuiše, indiána Čamakoko, který s Fričem rok pobýval v Praze. Můžeme sledovat krok po kroku prolínání dvou úplně odlišných světů, dvou otevřených myslí, které se s údivem a přes mnohé vzájemné předsudky a nepochopení stále víc sblíží. Frič se následkem svých pobytů mezi indiány stal svými názory pro mnohé své společníky krajinou nepřijatelným divochem, a i Čerwuišovi se doma vysmívali, když jim popisoval své nepopsatelné zážitky ze světa bělochů, kterým se dalo jen stěží uvěřit.

Dají se v Praze najít konkrétní místa spojená Čerwuišovým pobytem?

Byl to hlavně „wigwam“ v Náplavní ulici 1. Frič si tam na podzim 1908 pronajal byt v prvním patře, protože doma u rodičů ve Smečkách to s nepřizpůsobivým indiánem a bednami indiánských sbírek už dál nešlo. Mohli tam zvat kamarády a měli to kousek do veřejných lázní na Žofín, do Národního divadla i do hospody u Bumblíčka nebo ke Flekům. Na nábreží kotvil parník, kterým jezdili na letní byt do Hodkoviček.

Vltava Čerwuiše spojovala s domovem, jinak si ve městě připadal ztracený. V zimě se spřátelil s ledaři v Podskalí, ale projít vyšehradským tunelem se bál – tu historku o rvačce s četníky, kteří ho při té příležitosti zatklí, nakonec popsal v jedné povídce i Jaroslav Hašek.

Před několika lety jsem byla na křtu Indiánské knižky – paměti jiného indiána ze stejného kmene Čamakoko. Rodolfa, nejstaršího syna Fričovy indiánské dcery. Vaše nakladatelství ho tehdy pozvalo do Prahy. To setkání s přírodním člověkem z tak jiné kultury, který se odvážil přiletět do Evropy, bylo nezapomenutelné. Působil velice klidně, rozvážně a vyrovnaně. Neměl pak doma podobné problémy jako Čerwuiš, kterému po návratu mezi svoje nikdo nevěřil, o čem vyprávěl?

Měl v hlavě asi podobný zmatek, i když to bylo o sto let později. Bylo tolik věcí, kterým nemohl rozumět, ale zachoval si kamennou „indiánskou tvář“. Vnímál především velký a upřímný zájem, byl hrdý na svého dědečka. Mnoho lidí od něj z vesnice mu pak cestu závidělo. Pomáhal mu to překonat deník, který si tady psal, kam se mu podepisovali návštěvníci našich literárních čtení, kam si lepil různé vstupenky a fotografie s českými přáteli.

Jak žije dnes kmen Čamakoko? Poznal by je A. V. Frič?

Na pohled zůstávají stejní, jen chodí v oblečení. Ale už to nejsou ti pravěcí lidé – lovci a sběrači migrující pustým Gran Chacem, kteří si vyprávějí po nocích své podivuhodné prastaré mýty. Nevymřeli, „jak čest a zákony kázaly jim“, jak v roce 1943 Frič napsal v úvodu své knihy Indiáni Jižní Ameriky. V tom se změnil. Oni byli obdivuhodně životaschopní v divočině, a jsou i dnes, kdy se snaží držet krok s námi. Dělalí, co mžou, aby byli šťastní i v civilizaci, která jim vzala možnost žít a žít se jejich tradičním způsobem. Čeští dárci jim to trochu usnadňují – podporujeme hlavně indiánské studenty nebo lidi, kteří se dostali do vážné zdravotní situace, teď například kvůli covidu. Pomoc jim ale aktivně nenabízíme, nevymýšlíme žádné „projekty“, snažíme se být nápomocní jen po vzájemné dohodě. Jsme jen „zrnkem prachu“, jak oni rádi říkají, na jejich vlastní cestě.

Martina Fialková

Letenský masopust 2022

Osmý ročník tradiční „sedmičkovské“ akce pořádané Galerii Scarabeus společně s kulturními institucemi a umělci se bude konat v sobotu 26. února. Jedná se o obchůzku maskar po letenských muzeích a galeriích spojenou s prohlídkami expozic a programem.

Začátek masopustu před budovou Národního technického muzea proběhne ve 12.30 předáním masopustního práva, Masopustní hra, vystoupení chůdařů a následuje prohlídka části expozic. V Národním zemědělském muzeu se mohou účastníci mimo jiné těšit na kapelu Furiant a představení „Dědečku, prosím, písničku“. V sále Klubu Letka bude k vidění představení „Máme kostku ve skříní“, ve Vodárenské věži vystoupí pěvecký sbor Prahy 7, poté následuje „Masopustní čarování“ a prohlídka výstav ve věži. Poslední zastavení masopustní obchůzky bude v Muzeu kávy a Galerii Scarabeus s expozicí loutek. Soubor Ritonello zapívá a zahraje na historické nástroje „Juž masopust nastal“ a na znamení konce masopustu bude pohřbena basa.

V poslední době se „maskování“ rouš-

kou a později respirátorem stalo naší každodenní realitou. Ve venkovních prostorách mohou mít účastníci jakoukoli masku či malbu tváře. V institucích je nutný respirátor třeba i kreativně pojeďnaný, doplněný parukou či kloboukem a improvizovaným kostýmem. Stejně jako v minulých letech mají maskary vstup do všech muzejních a galerijních expozic i na program zdarma, ale samotný respirátor maskara není. Atmosféru předloňského masopustu a aktuální informace k letošnímu programu najdete na fb letenský masopust. Akce se bude konat pouze v případě, že nebudou žádná protiepidemická opatření.

(foto Michal Kaschpi Plecítý)

Národní pedagogické muzeum

Přijďte se vzdělávat do Národního pedagogického muzea a knihovny J. A. Komenského v Praze na Malé Straně.

Národní pedagogické muzeum a knihovna J. A. Komenského (NPMK) nabízí všem školám edukační programy. Jejich škála je poměrně široká. Školy si mohou objednat speciální tematické programy určené pro mateřské školy, první a druhý stupeň základních škol i pro střední školy. Pro vysoké školy jsou k dispozici odborné přednášky na specializovaná témata z dějin českého školství. Pedagogická knihovna J. A. Komenského, Jeruzalémská 12, Praha 1 nabízí kromě vzdělávacích programů také semináře či workshopy pro pedagogy a knihovníky.

Momentálně probíhá v muzeu ve Valdštejnské ulici značně oblíbený program propojený s výstavou s názvem *Škola a válka. Branná výchova v české škole*. Tento program pracuje s těmi aspekty předmětu „branná výchova“, které jsou aktuální i v dnešní době. Žáci si vyzkoušejí, jak nést kamaráda, který se zranil, zkusí si zapamatovat a rozluštit světelný signál vysílaný Morseovou abecedou, naučí se orientovat v prostoru a zjistí, co patří do evakuačního

zavazadla. Program absolvují v tříčlenných hlídkách v prostoru přízemí muzea a podívali se také do sklepních prostor, kde je zařízení „protiatomový kryt“. Na program může navázat samostatná práce s pracovními listy. Délka programu je přibližně 60 minut, při kterých si žáci uvědomí základní předpoklady a schopnosti pro řešení krizových situací a prostřednictvím zážitku si vyzkouší svou připravenost k jejich zvládnutí. Charakter všech nabízených programů naleznete na www.npmk.cz. Programy objednávejte na adrese houserova@npmk.cz. RŠ

15. ROČNÍK FESTIVALU HUDEBNÍHO DIVADLA OPERA 2022

PRAHA 16. LEDNA 2022 – 29. BŘEZNA 2022

6. 2., 19.30, NoD
Run OpeRun & členové Please the Trees
Vilma Bořkovec, Barbora Pokorná, Kryštof Kříček, Václav Havelka: LOGIKA CHAOSU

7. 2., 19.00, Národní divadlo
Národní divadlo moravskoslezské (Ostrava)
Jaroslav Krčka: BILY PAN ANEB TĚŽKO SE DNES DUCHŮM STRÁŠÍ

11. 2., 19.00, Národní divadlo
Národní divadlo
Leoš Janáček: KÁTA KABANOVÁ

13. 2., 19.00, Venuše ve Švehlovce
Opera studio Praha
MISTROVSKÁ PARTIE
Jaroslav Krček: ŠATY, KTERÉ SVĚT NEVIDÍ
Maurice Ravel: ŠPANĚLSKÁ HODINKA

19. 2., 15.00, Divadlo D21
Ensemble Opera Diversa
MĚSTSKÁ STRAŠIDLA
Zdeněk Král, Martin Kyšperský: ČASOZROUT V OBCHODÁKU
Ondřej Kyas, Martin Kyšperský: LEBKA V PARKU
Marek Doubrava, Martin Kyšperský: TRAMVAJOVÝ UPIR

26. 2., 18.00 a 20.00, Kavárna Adria
Hausopera
Markéta Dvořáková, Ivo Medek:
VĚČNÁ SLEČNA BLEDA

5. 3., 19.00, Stavovské divadlo
Moravské divadlo Olomouc
Georges Bizet: LOVCI PEREL

6. 3., 19.00, Národní divadlo
Divadlo J. K. Tyla (Plzeň)
Leoš Janáček: VĚC MAKROPULOS

10. 3., 19.00, Stavovské divadlo
Státní divadlo Košice
Gaetano Donizetti: ROBERTO DEVEREUX

12. 3., 19.00, Stavovské divadlo
Slezské divadlo Opava
Wolfgang Amadeus Mozart: FIGAROVA SVATBA

13. 3., 19.00, Státní opera
Slovenské národní divadlo
Antonín Dvořák: ČERT A KÁČA

19. 3., 19.00, Státní opera
Jihočeské divadlo České Budějovice
Arrigo Boito: MEFISTOFELLES

20. 3., 19.00, Venuše ve Švehlovce
Ensemble Damian
Tomáš Hanzlík: PIRÁTI

27. 3., 19.00, Venuše ve Švehlovce
Národní divadlo moravskoslezské & Ostravské centrum nové hudby
Anna Sokolović: SVADBA

29. 3., 19.00, Státní opera
Národní divadlo – Státní opera
Franz Schreker: VZDÁLENÝ ZVUK (DER FERNE KLANG)

www.festival-opera.cz

Soutěž o vstupenky

Můžete se také zúčastnit soutěže o 3 x 2 vstupenky na představení **Věc Makropulos** v Národním divadle 6. března 2022, odpovíte-li správně na otázku: Kdo je autorem dramatu Věc Makropulos, předlohy Janáčkovy opery?

Vstupenky získají první tři čtenáři, kteří zašlou správnou odpověď do 15. února e-mailem na: listyprah1@jalna.cz.

Vítězové si vyzvednou vstupenky na své jméno v divadle před představením.

Městská knihovna v Praze

pobočka Hradčany
Pohořelec 25/111
otevíráno po, út, čt 12.00-17.00
st 12.00-14.00/15.00-17.00
tel.: 222 113 555, 770 130 203

Začátky v 17.17, není-li uvedeno jinak.
Vstup na akce je volný a řídí se aktuálně platnými hygienickými opatřeními.

9. Valentýnská tvořivá dílna Dagmar Volencové
Origami srdce z papíru. Rezervace předem:
770 130 203, dagmar.volencova@mlp.cz

16. Loreta
Čtvrtá přednáška Josefa P. Snětišného z cyklu Tajemství pražských klášterů, Hrad a Hradčany S hudebním doprovodem autora.

23. Plánuj na Jedničku!
Praha 1 i podle vašich představ? Zapijte se do tvorby budoucnosti naší městské části! 18.00
Veřejné setkání s občany ke Strategii udržitelného rozvoje MČ Praha 1 pro příští desetiletí.

2. - 28. Karla Withersová – Obrazy (výběr z díla)
Výstavu můžete navštívit během provozní doby pobočky.

Únor POŘADY PRO SENIORY

Ztájená historie Prahy – vycházky Vlastivědného kroužku, sraz vždy ve 12.30

5. 2. Dávné příběhy farnosti sv. Havla – sraz před Stavovským divadlem.

19. 2. Zapomenutá dějství ulice V Jámě – sraz u Vyšší divčí školy ve Vodičkově ulici.

Svoz bioodpadu je zdarma

EKORUBRIKA

Hnědou „popelnici“ na bioodpad už asi viděl každý. Po Praze je můžete vidět jak u rodinných, tak i u bytových domů. Až do konce roku 2021 si za její vyvážení museli zájemci připlatit. Od letošního roku je v Praze svoz bioodpadu zdarma.

Zavedení bezplatného svozu bioodpadu souvisí s další významnou změnou, která se týká poplatků za svoz směsného komunálního odpadu jako takového. Poplatek se v Praze od letoška sjednotil na 0,50 Kč za litr svozové nádoby. Je jedno, jestli jde o velký kontejner na sídlišti nebo malý u rodinného domu.

Pokud o bezplatný svoz bioodpadu stojíte, objednejte si jej na www.bioodpad.praha.eu. A protože bioodpad, tedy všechno rostlinného původu z vaší kuchyně a domácnosti a zeleň ze zahrady, mohl tvořit

Právní poradna spotřebitelského časopisu dTest:

DOTAZ: Pracuji jako prodavačka. Plánuji dát výpověď. Kvůli omezením spojeným s novým koronavirem se ale bojím, že ji zaměstnavatel nepřijme. Co mám v takovém případě dělat?

ODPOVĚD: Výpověď můžete dát jako zaměstnankyně z jakéhokoliv důvodu nebo i bez uvedeného důvodu. Jde o jednostranné právní jednání, což znamená, že se nevyžaduje souhlas druhé strany, tedy zaměstnavatele. Žádné rozdílné podmínky pro ukončení pracovněprávního vztahu mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem v době pandemie neplatí. Je ale třeba myslet na dvouměsíční výpovědní dobu. Ta začíná běžet až se začátkem kalendářního měsíce následujícího po měsíci, v němž jste dala výpověď.

DOTAZ: Přítel má mobilní paušál na moje jméno. Tři měsíce nehradil vyúčtování. Nyní operátor vymáhá dluh 10 000 korun po mně. Jde s tím něco dělat? Peníze jsem neutrátila já, číslo jsem ani nepoužívala. Pouze jsem s operátorem uzavřela smlouvu.

ODPOVĚD: Obáváme se, že operátor může požadovat zaplacení vyúčtování přímo po

vás. Právě vy jste stranou smlouvy. Doporučujeme proto vyúčtování uhradit. Můžete se zkusit s operátorem dohodnout na splátkovém kalendáři. Následně je možné požadovat po příteli uhrazení částky, kterou jste musela společností zaplatit. Abyste se vyhnula problémům v budoucnosti, můžete vaši smlouvu vypovědět. Máte-li uzavřenou smlouvu již více než tři měsíce, operátor má povinnost ji ukončit bez jakéhokoliv sankce či vyžadování dalších plateb. Smlouva skončí po uplynutí výpovědní doby. Než se tak stane, budete muset vyúčtování platit. Závěrem dodáme, že částka 10 000 korun není zanedbatelná. Zkontrolujte, zda nedošlo při vyúčtování k pochybení na straně operátora. Pokud dospějete k závěru, že je vyúčtování chybné, reklamujte jej. Máte na to ze zákona lhůtu dvou měsíců od dodání vyúčtování.

Kontaktovat můžete i poradenskou linku časopisu dTest – tel.: 299 149 009

Vycházky a on-line přednášky Pražské vlastivědy v únoru

Prague City Tourism, Arbesovo nám. 70/4 / Praha 5 / 150 00; tel.: 221 714 161, 221 714 861, 221 714 714, vlastiveda@prague.eu; www.prazskevychazky.cz. Vycházky označené hvězdičkou* mají omezený počet účastníků, předprodej na: eshop.prague.eu v sekci Vlastivědné vycházky nebo v Turistických informačních centrech Prague City Tourism. E-learningové přednášky je možné zakoupit v eshopu Prague City Tourism v sekci „Vlastivědné vycházky“. Zakoupení je možné do 12.00 v den konání akce. Začátky on-line přednášek v 16.00, není-li uvedeno jinak.

▲ 1. út Umění na dvoře Rudolfa II. – on-line přednáška. Období, kdy se Praha stala během panování Rudolfa II. sídelním městem. Představení této významné osobnosti a uměleckých děl rudolfinské Prahy, např. Arcimbolda, Sprangera, von Aachena nebo rodinu Hoefnagelů. (Š. Gandalovičová)
▲ 2. st Josip Plečnik, architekt světového významu – on-line přednáška. Osudy architekta, urbanisty a designéra J. Plečnika, který zanechal nesmazatelné stopy v několika evropských metropolích. Život muže, s nímž jsou spojeny významné úpravy Pražského hradu. (J. Nováková)
▲ 5. so Pamětní desky jako připomínky naší minulosti: Karlovo náměstí. * Místa pobytu osobností politického, vědeckého i kulturního světa, např. houslisty J. Suka, mechanika J. Resslera, matematika K. Dopplera, sochaře M. B. Brauna i dům, kde v roce 1836 dokončil Máj K. H. Mácha. Začátek v 10.00 u věže Novoměstské radnice na Karlově nám. (V. Trnka)
Co vyprávějí pražské domy.* Procházka od Rudolfiny částí Židovského města kolem Pinkasovy synagogy. Vyprávění o asanaci, která tento kout Prahy změnila k nepoznání. Začátek ve 14.00 na nám. Jana Palacha u hlavního vchodu do budovy Rudolfiny. (M. Smrčinová)
▲ 6. ne Pražská nabřeží I.: Nábřeží Ludvíka Svobody a Dvůrákovo nabřeží.* Vycházka po pravém břehu Vltavy kolem významných budov a památek s připomenutím jejich pestré historie. Začátek v 10.00 před vchodem do budovy Ministerstva zemědělství, Těšnov 17, P 1. (P. Lešovská)
▲ 7. po Tøyen: žena i muž českého surrealismu – on-line přednáška. Představení jedné z nejdůležitějších malířek 20. století. Se zaměřením na její klíčová díla, život a umělecké přátele v kontextu surrealismu a období I. republiky. (M. Švec Sybolová)
▲ 8. út Historie Židovského muzea v Praze – on-line přednáška. Seznámení s historií Židovského muzea v Praze od jeho založení roku 1906, přes pohnutou historii druhé světové války, jeho zestátnění až po novodobou historii, která se začala psát v roce 1994. (Z. Pavlovská)
▲ 9. st Kurátorská prohlídka Prašné brány.* Prohlídka jedné z nejvýznamnějších památek středověké, ale zároveň i novověké Prahy. Právě zde začínala jak Královská cesta, tak i důležitá silnice z Kutné Hory. Začátek v 16.00 před vstupem do objektu. (K. Kučera)
▲ 12. so Kostel sv. Tomáše na Malé Straně.* Barokní kostel, který prezentuje díla umělců K. I. Dientzenhofera, Petra Pavla Rubense, Karla Škréty nebo Václava Reineira. Představení řádu augustiniánů. Začátek v 11.00 před vchodem z Josefské ulice, P 1. (A. Škrlandová)
Břevnovský klášter.* Prohlídka klášterního areálu včetně barokní baziliky sv. Markéty, románské krypty a budovy prelatury. Začátek ve 13.00 před kostelem sv. Markéty, P 6. (M. Vymazalová)
Pražský hrad, sídlo českých knížat a králů.* Vycházka po exteriérech Pražského

Hotel Vítkov (vycházka 27. 2. 2022), zdroj cs.wikipedia.org

hrad, který byl již v 9. století významným sídlem. Začátek v 15.00 u sochy T. G. Masaryka na Hradčanském náměstí. (M. Smrčinová)
▲ 13. ne Od Britské ambasády k americké.* Malostranské paláce, ve kterých dnes sídlí významné ambasády. Představení velvyslanectví Spojeného království Velké Británie a Severního Irska, Itálie, Rumunska nebo Spojených států amerických. Začátek v 10.00 u sochy T. G. Masaryka na Hradčanském nám. (M. Smrčinová)
Anglické zahradní město na hradčanských baštách. * Vedle Bílkovy vily stojí i jiné pozoruhodné stavby. Kubistická dvojvila podle projektu J. Gočára, domy podle návrhu J. Kotěry, R. Stockara, E. Králíčka a dalších. Připomenutí pozůstatků barokních hradeb i už neexistujícího kostelika Panny Marie. Začátek ve 14.00 u Bílkovy vily, Mickiewiczova ulice 1. (J. Škochová)
▲ 15. út Církevní řády: Premonstráti – on-line přednáška. Představení osobnosti jeho zakladatele sv. Norberta z Genepu, a dalších významných členů tohoto řádu. Kdy se premonstráti dostali na naše území a které kláštery jim patřily nebo stále patří. (J. Nováková)
▲ 16. 2. st Kostel sv. Havla.* Původně románský farní kostel, který získal na významu za Karla IV., když mu slavný vladař věnoval ostatky sv. Havla. Začátek v 16.00 před vchodem do kostela z Havelské ulice, P 1. (A. Škrlandová)
Staroměstský orloj není jen loutkové představení – on-line přednáška. Co všechno se dá na orloji přečíst nebo určit? Kolik různých časů orloj ukazuje? Jak čist údaje ze Staroměstského orloje? (D. Kratochvílová)
▲ 17. čt Královské Vinohrady – on-line přednáška. Oblast dnešních Vinohrad se v průběhu historie výrazně změnila. Od vinic k místu zábavy a odpočinku, kde vznikaly okrasné a naučné zahrady a divadelní arény. Od 2. poloviny 19. století pak luxusní rezidenční čtvrtí. V roce 1922 se staly součástí Velké Prahy. (S. Micková)

▲ 19. so Staré Střešovice a Střešovičky s uličkou Na Kocourkách.* Bývalá dělnická kolonie, ze které se dodnes zachovalo malebné místo uprostřed velkoměsta. Kostel sv. Norberta i začátkem 20. století postavený dům Norbertinum. Začátek 10.00 na zastávce tram. č. 1, 2 Baterie, P 6. (M. Hátleová)
Kalich a kříž na Královských Vinohradech.* Na přelomu 20. a 30. let 20. století vyrostly nedaleko od sebe Husův sbor a kostel Nejsvětější Srdce Páně. Připomenutí tří vynikajících architektů – Pavla Janáka, Josipa Plečnika a Otto Rothmayera. Začátek ve 14.00 u Husova sboru v Dykové ulici, P 2. (S. Micková)
Staroměstskou radnici křížem krážem.* Večerní prohlídka reprezentační síně i běžně nepřístupné obřadní místnosti s podrobným výkladem. Začátek v 19.00 před hlavními vraty Staroměstské radnice. (A. Baloun)
▲ 20. ne Legendy světů Karlova mostu I.* Procházka unikátní světovou galerií barokních soch pod širým nebem. Jak poznat dílo Brokoffa a jak Braunovo, proč má sv. Vít u nohou lvy nebo co provedl František Serafínský, že ho otec vydědil. Začátek v 10.00 na Maltézském nám. u Brokofova sloupu P 1. (D. Kratochvílová)
Moderní architektura první pol. 20. století na rozhraní Starého a Nového Města.* Co je eklektismus, sorela nebo secese. Jak vypadají stavby ve stylu tradicionalismu, jak vypadaly kavárny za I. republiky, čím se vyznačuje funkcionalismus? Začátek ve 14.00 před budovou Právnické fakulty na nám. Curierových, P 1. (D. Kratochvílová)
▲ 21. po Max Švabinský: Malující milovník života – on-line přednáška. Na životě a díle umělce bude přednáška interpretovat jeho zásadní díla jako je Splynutí duší, Chudý kraj či Ateliér. (M. Švec Sybolová)
▲ 22. út Jan Blažej Santini-Aichel – on-line přednáška. Život a dílo geniálního umělce, českého barokního architekta italského původu, od jehož narození letos v únoru uplyne 345 let. Fascinující díla, kde se snoubí zejména cit pro splynutí stavby s krajinou, výborná znalost matematiky

Anenské náměstí 5, Praha 1 www.nazabradli.cz, 222 868 868 pokladna@nazabradli.cz	zábradlí
1. Podivuhodný případ pana Holmese	
2. Požitkáři	
3. Mycení	
4. Persony <i>angl. titulky</i>	
5. Korespondence W+V	
8. Ztracené iluze <i>angl. titulky</i>	
9. Macbeth – Too Much Blood <i>CZ titulky</i>	
11. Freudovo pozdní odpoledne	
12. Posedlost	
15. Ahoj vesmíre! <i>Planetárium Praha</i>	
16. Ztracené iluze	
17. Freudovo pozdní odpoledne	
18. Ahoj vesmíre! <i>Planetárium Praha</i>	
19. Europa <i>angl. titulky</i>	
21. Tajný agent	
22. Hamlet	
24. Obscurní veřejná generálka	11.00
25. Obscurní 1. premiéra	20.00
26. Obscurní 2. premiéra	
28. Zdeněk Adamec + Sebeobviňování	
<i>Začátky představení v 19.00, není-li uvedeno jinak.</i>	

Chodovská tvrz	
Kulturní Jižní Město o.p.s. Ledvinova 9, Praha 4, 267 914 831, BUS 136, 125, 203 a 213 info@chodovskatvrz.cz; www.chodovskatvrz.cz	
Koncerty	
10. Melodie pro každého	19.00
Písničky z časů první republiky až po léta šedesátá, sedmdesátá. Zpěv Erik Bezdiček, klavírní doprovod Václav Vedral.	
11. Jedenáctky – Folie à deux (200/150)	19.00
Večer šansonů.	
16. Šansony na tvrzí (130/100)	18.00
Zpěv Jana Rychterová, Marta Balejová, klavír Radim Linhart.	
24. Michal Foltýn & Daniela Oerterová (150/100)	19.00
Koncert pro housle a violu.	
Pohádky	
20. Sněhová královna – Tomáš Běhal. (60)	15.00
Pro děti od 3 let.	
Vystavy	
Galerie otevřena úterý – neděle 13.00 – 19.00, (60/30)	
2. – 31. 3. Tavík František Šimon: Listy z cesty kolem světa Obrazy, grafika, kresby	

DIVADLO U VALŠŮ	SCÉNA ŽIVŮTO 90	Karolíny Světlé 18, Praha 1 www.divadlouvalsu.cz pokladna@zivoto90.cz 222 333 999, Provozuje ŽIVOTO90, z. ú.
3. Legendy českého jeviště – Karel Höger	18.00	
10. Herečka		
15. Legendy opery s Jirínou Přívratskou		
17. Jak se hladí duše se Štěpánem Rakem		
19. Réza a Mili	15.00	
22. Polib tetičku aneb nikdo není bez chyby	19.00	
26. Dámská šatna		
28. Herečka	19.00	
<i>Začátky představení v 16.00, není-li uvedeno jinak.</i>		

	divadlo Spejbla a Hurvínka
Dejvická 38, Praha 6, www.spejbl-hurvinek.cz, 224 316 784, 607 911 458, dsh@volny.cz	
2. Hurvínkovo přání	15.00
3. Hurvínkovo přání	10.00
5. Hurvínkova cesta do Tramtárie	14.00
6. Hurvínkova cesta do Tramtárie + workshop	10.30
Hurvínkova cesta do Tramtárie	14.00
8. Hurvínkova Nebesička	10.00
Žeryčku Hop!	14.00
9. Hurvínkova Nebesička	10.00
Žeryčku Hop!	14.00
10. Hurvínkova Nebesička + workshop	10.00
11. Dějiny kontra Spejbl (<i>pro dospělé</i>)	19.00
12. Nezvaný host u Spejblů	14.00, 16.30
13. Nezvaný host u Spejblů	10.30, 14.00
Nezvaný host u Spejblů + workshop	14.00
15. Hurvínek mezi osly	10.00
Žeryčku Hop!	14.00
16. Hurvínek mezi osly + workshop	10.00
17. Hurvínek mezi osly	10.00
18. Spejbl versus Drákula (<i>pro dospělé</i>)	19.00
19. Hurvínek mezi osly	14.00, 16.30
20. Hurvínek mezi osly	10.30, 14.00
22. Hurvínek mezi osly	10. 00, 14.00
23. Hurvínek a nezvaný host	10.00
24. Hurvínek a nezvaný host + workshop	10.00
25. Hurvínek a nezvaný host	10.00
Ve dvou se to lépe...(<i>pro dospělé</i>)	19.00
26. Hurvínkův popletený vikend	14.00, 16.30
27. Hurvínkův popletený vikend + workshop	10.30
Hurvínkův popletený vikend	14.00

DIVADLO MINARET	
Reduta Národní 20, Praha 1, www.divadlominaret.cz, 732 575 666, info@divadlominaret.cz	
Činnost souboru je podporována hl. m. Prahou a Prahou 1.	
6. O Rusalce	15.00
7. O Rusalce	9.00, 10.30
11. Démoni současnosti <i>pro mládež</i>	9.00, 10.30
13. Myšáci jsou rošťáci!	15.00
14. Myšáci jsou rošťáci!	9.00, 10.30
20. Kominikovo štěstí	15.00
21. Kominikovo štěstí	9.00, 10.30
Divadlo U Hasičů, Praha 2, Římská 45	
16 Tři veselá prasátka	9.30
Herecké kurzy v Redutě! Kurzy pro děti a mládež (ve věku 10 až 18 let) na Praze 1. Základní herecká příprava (pod vedením herce a režiséra L. Jiríka) je zakončena závěrečným představením. Konají se každou středu od 16.00 do 18.00. Blížší informace na tel.:732 575 666.	

Činoherní klub	
Ve Smečkách 26, Praha 1, www.cinoherniklub.cz, 211 151 877	
2. Léda (manželskonemanželská povídka)	
4. Ošklivec	
5. Bůh masakru	
7. Bůh masakru	
8. Ošklivec	
9. Linda Vista	
10. Tramvaj do stanice Touha	19.00
11. EQUUS	
13. Dámský krejčí	
14. EQUUS	
15. Poutníci do Lhasy <i>derniéra</i>	
16. Ošklivec	
17. K.Š.E.F.T.	
18. Zrada	
19. Čk uvádí: Cvičme v rytme	
20. Čk uvádí: Hra na Zuzanku	
21. Dámský krejčí	
22. Osířelý západ	
24. K.Š.E.F.T.	
25. Linda Vista	
26. Kati	
28. Podivné odpoledne dr. Zvonka Burkeho	
<i>Začátky představení v 19.30, není-li uvedeno jinak.</i>	

a geometrie, výborná akustika i skvělá hra světél. (Š. Gandalovičová)
Pražské průchody a pasáže VI.* Průchody kolem Revoluční a Dlouhé ulice, především ty prvorepublikové. Začátek v 16.30 před budovou Burzovního paláce, Rybná 14, P 1. (P. Lešovská)
▲ 23. st Olga Garrigue Masaryková: Nejmilejší prezidentova dcera – on-line přednáška. V roce 1891 se do rodiny univerzitního profesora Masaryka narodila dcera Olga. Její život byl poznamenán mnoha dramatickými momenty a také osudovými rodinnými vazbami. Ze všech Masarykových dětí byla nejvíce spjata s otcem. (J. Nováková)
▲ 24. čt Synové Marie Terezie – on-line přednáška. Marie Terezie byla jedinou ženou, která kdy usedla na český trůn. Sňatkovou politikou dosadila své potomky na trůny po celé Evropě. Připomenutí osudů všech synů M.Terezie a zejména dvou následníků trůnu Josefa II. a Leopolda II. (P. Lešovská)
▲ 26. so Klášter Na Slovanech.* Prohlídka kláštera, známého také pod názvem Emauzy, zahrnuje návštěvu ambitu s gotickými freskami, refektáře a kostela Panny Marie, sv. Jeronýma a slovanských patronů. Začátek v 11.00 před vstupem do areálu kláštera ve Vyšehradské ulici, P 2. (M. Hátleová)
Vyšehrad a jeho legendy. * Nejvýznamnější památky vyšehradského areálu a jeho nejznámější legendy se záhadou Čertova sloupu. Vzpomínka na české velikány na vyšehradském hřbitově. Vycházka je vhodná i pro rodiny s dětmi! Začátek ve 14.30 u Táborské brány, první brána od stanice metra C Vyšehrad. (M. Koblihová)
▲ 27. ne Secese – styl, kterým Praha rozkvetla.* Architekt Osvald Polívka výrazně poznamenal centrum Prahy. Od Topičova nakladatelství a Pojišťovny Praha, přes První českou vzájemnou pojišťovnu ve Spálené ulici, Beaufortovo nakladatelství, obchodní dům U Nováků, bývalou Zemskou banku na Příkopech až po Obecní dům. Začátek v 10.00 před vchodem do historické budovy Národního divadla. (J. Škochová)
Krejčárek a kolonie Domov na Žižkově.* Ve 20. letech I. republiky vyrostla nouzová kolonie Krejčárek a hned v těsné blízkosti kolonie Domov. Urbanistický plán pro kolonii vypracoval architekt Ladislav Machoň. Několik původních staveb se ještě zachovalo do dnešní doby. Začátek ve 14.00 před budovou hotelu Vítkov, P 3. (M. Hátleová)
▲ 28. po Z pohodlí křesla na Hanspaulku – on-line přednáška. Hanspaulka je rozsáhlá vilová čtvrtí I. republiky, jejíž součástí je jak souvislé zahradní město z 2. poloviny 20. let, tak pestrá řada individuálních vil. Své stopy zde zanechává i soudobá výstava. (S. Micková)

KOMORNÍ KINO Evald.	Národní třída 28, Praha 1 221 105 225. Pokladna otevřít vždy 1 hodinu před začátkem prvního představení. www.evald.cz
1. BIO SENIOR Přání Ježíškovi	14.00
1. Srdce na dlani	16.30
1. Mimořádná událost <i>předpremiéra</i>	18.30
1. Dohoda	20.30
2. BIO SENIOR Francouzská depeše Liberty, Kansas Evening Sun	14.00
2., 3., 7. Srdce na dlani	16.00
2. Zlato	18.00
2. C'mon C'mon <i>premiéra</i>	20.00
3., 8. BIO SENIOR Šťastný nový rok 2: Dobro došli	14.00
3., 7. Mimořádná událost (3. 2. <i>premiéra</i>)	18.00
3. Francouzská depeše Liberty, Kansas Evening Sun	20.00
4. BIO SENIOR Milan Kundera: Od Žertu k Bezvýznamnosti	14.00
4. Ninjababy	16.00
4., 5., 9. Srdce na dlani	18.00
4., 5., 9. Mimořádná událost	20.00
5., 6. BIO JUNIOR Myši patří do nebe	14.00
5. Ocelové dámy	16.00
6. Mimořádná událost	16.00
6. C'mon C'mon	18.00
6. Ninjababy	20.00
7. BIO SENIOR Sny o toulavých kočkách	14.00
7. Zlato	20.00
8. Mimořádná událost	16.30
8. C'mon C'mon	18.30
8. Ninjababy	20.30
9. BIO SENIOR Ztracení v ráji	14.00
9. Zátopek	15.30

<i>Další program na: www.evald.cz</i>	
Kino Atlas	
Sokolovská 1, Praha 8, www.kinoatlas.cz, 222 312 737	
Malý sál	
1. BIO SENIOR Ztracení v ráji	15.30
1. Ocelové dámy	17.30
1. Ninjababy	19.30
2. BIO JUNIOR Myši patří do nebe	15.30
2. Projekt Z aneb jak se točí zombie film	19.00
3., 5., 9. Zlato	19.00
4., 7. Ninjababy	19.00
5., 6. BIO JUNIOR Zpívej 2	14.30
5. C'mon C'mon	17.00
6. Francouzská depeše Liberty, Kansas Evening Sun	17.00
6. Zátopek	19.00
6. BIO SENIOR Muž zbavený tíže	15.30
8. Srdce na dlani	19.00
9. BIO JUNIOR Myši patří do nebe	15.30
Velký sál	
1., 2., 3., 7. Srdce na dlani	18.00
2. BIO SENIOR Sny o toulavých kočkách	15.00
2. Mimořádná událost <i>předpremiéra</i>	20.00
3., 7. Mimořádná událost (3. 2. <i>premiéra</i>)	20.00
4., 5., 6., 8., 9. Mimořádná událost	18.00
4. Srdce na dlani	20.00
5., 6. BIO JUNIOR Velký červený pes Clifford	14.00
5., 6. Srdce na dlani	16.00
6. Spider-Man: Bez domova	20.00
6. Kingsman: První mise	20.00
6. Klan Gucci	20.00
9. BIO SENIOR Šťastný nový rok 2: Dobro došli	15.00
9. Ulička přízraků	20.00
<i>Další program na: www.kinoatlas.cz</i>	

Praha 7 – Letná, Jana Zajíce 7 Tel.: 603 552 558, scarabeus@galeriescarabeus.cz www.galeriescarabeus.cz út 14.00–19.00, so-ne 13.00 – 18.00 středa až pátek na objednání pro školy a skupiny
Muzeum kávy Alchymista KÁVA A KÁVOVINY v proměnách času a kultur
GALERIE SCARABEUS LOUTKY A RODINNÁ LOUTKOVÁ DIVADLA
ZAHRADA GALERIE SCARABEUS v únoru je uzavřena

Divadlo Reznické

Divadlo v Řeznické, o.p.s., Řeznická 17, Praha 1
720 993 787, divadlo@reznicka.cz, www.reznicka.cz

- 5. Věčná milenka Alma Mahlerová
- 7. Odvolání
- 8. Jeden německý život
- 10. Poslední sezení u doktora Freuda
- 11. NordÖst
- 14. Scott a Hem
- 16. Ve smýčce
- 19. Věčná milenka Alma Mahlerová
- 22. Relativita
- 23. Falešná nota
- 25. Sejdeme se pod vocasem
- 26. Jeden německý život

Začátky představení v 19.30, není-li uvedeno jinak.

Městská knihovna v Praze

Městská knihovna v Praze, Mariánské nám. 1, Praha 1

KINO MĚSTSKÉ KNIHOVNY V PRAZE

Projekce označené FK promítáme v rámci Filmového klubu MKP. Vstup pouze s platnou kartou FK. Cena karty 100 Kč, platí do 31. 12. 2022, v prodeji v pokladně MKP. Začátky představení v 19.00, není-li uvedeno jinak.

1. FK: Dokud nás Bůh nerozdělí (60 Kč)	16.00
1. FK: Benedetta (80 Kč)	
2. Pompeje – město hříchu (100 Kč)	17.00
2. Hrdina (110 Kč)	
3. Moonfall (130 Kč)	
4. Duran (120 Kč)	
5. Myši patří do nebe (70 Kč)	15.00
7. Raffael – mladý génius (100 Kč)	17.00
8. FK: Deníček moderního fotra (60 Kč)	16.00
8. West Side Story (80 Kč)	
12. Rozbitý robot Ron (70 Kč)	15.00
14. Paříž, 13. obvod (80 Kč)	
15. FK: Hranice odvahy (60 Kč)	16.00
15. FK: Kingsman: První mise (80 Kč)	
16. Není zla mezi námi (90 Kč)	
18. – 20. Festival Na hlavu	
21. Muž zbavený tíže (100 Kč)	17.00
21. Jednotka intenzivního života (80 Kč)	
22. FK: Francouzská depeše Liberty, Kansas Evening Sun (60 Kč)	16.00
22. FK: Spencer (80 Kč)	
23. Bernini (100 Kč)	17.00
23. Miloval jsem svou ženu (90 Kč)	
23. Salvador Dalí: Raná léta (100 Kč)	
28. Jak jsem se stala partyzánkou (100 Kč)	

KONCERTY A DIVADLO

9. Prázký komorní balet: Kříž u potoka (390 / 200 Kč)

19.30

Změna programu vyhrazena!

Není vám současný stav vzdělávacího systému FUK?

„Posláním od začátku do konce budíh hledat a nalézat způsob, který by umožnil, aby učitelé méně učili, žáci se však více naučili, aby ve školách neměl místa křik, pocit osklivosti, vědomí marné práce,“ pronesl už před pěti staletími Jan Amos Komenský.

A jak se ve škole cítí vaše děti? Proč nedokáže vzdělávací systém reagovat na měnící se potřeby společnosti? Proč je tak náročné ho inovovat a v čem nás může inspirovat umění? Na tyto otázky hledá odpovědi druhý ročník Festivalu umění a kreativity ve vzdělávání (FUK), který přinese více než 110 akcí pro všechny, děti i seniory, rodiče i učitele. Zapojilo se přes 30 kulturních subjektů napříč republikou, část programu proběhne také on-line.

Co je to vlastně kreativní učení? Umění vytváří v procesu učení bezpečné, nesoutěživé a podnětné prostředí, které podporuje radost z učení a poznávání. „Když s žáky pracujete projektově a hledáte s nimi cestu, jak se dostat k vědomostem, v té chvíli už se jedná o kreativní učení,“ říká Tereza Dobiaslová z dětského muzea UUUUL. „Děti se toho nejvíce naučí tehdy, když proces, ve kterém si znalosti osvojily, neoznačují jako učení,“ doplňuje Petr Franc z České středoškolské unie. Umění a umělecké myšlení pomáhá nacházet řešení pro různé životní situace a rozvíjet jemné dovednosti. FUK nabízí alternativy a nápady, jak učit s přesahem nebo jinak.

Program pro rodiče, rodiny s dětmi, do-

spívající, učitele, školy, odborníky a veřejnost přinese workshopy, přednášky, debaty, kulaté stoly, představení, rodinné dílny z oblastí výtvarného umění, designu, hudby, tance, divadla, literatury, historie, digitálních médií či společnosti. Školy si v období festivalu mohou objednat programy za zvýhodněných podmínek.

Festival umění a kreativity ve vzdělávání FUK proběhne od 2. do 22. února 2022, on-line i off-line. FUK organizují Centrum současného umění DOX a Společnost pro kreativitu ve vzdělávání ve spolupráci s platformou UMĚNÍM. Kompletní program najdete na fuk.education.

–PR–

Jaký je rozdíl mezi člověkem a strojem?

Na tuto otázku se snaží odpovědět výstava slovenské fotografky a režisérky Evelyn Benčíkové s názvem **Artificial Tears**.

Již několik desetiletí stroje prosazují svou nadřazenost nad lidmi. Často se ukázalo, že jsou výkonnější, rychlejší a efektivnější. Přesto se myšlenka vědomého systému v lidské představitosti stále vznášejí jako katastrofický model, který staví stroje do přímé konkurence s našimi nestabilními a smrtelnými těly a myslí. Evelyn Benčíková studovala výtvarné umění a nová média na University for Applied Arts ve Vídni. Ve své tvorbě spojuje akademický výzkum se zájmem o současnou kulturu a vytváří tak jedinečný estetický prostor, v němž se konceptuální setkává s vizuálním. Benčíčová je také držitelkou několika mezinárodních

ocenění jako například Hasselblad Masters a Broncolor GenNext.

Výstava Artificial Tears bude zpřístupněna ve **Slovenském institutu v Praze od 11. února** a komentovaná prohlídka fotografického projektu za osobní účasti autorky se uskuteční 24. února.

www.slovenskyinstitut.cz

–PR–

90. koncert na schodech

Vyšší odborná škola umělecko-průmyslová a Střední umělecko-průmyslová škola pořádá v úterý **22. února od 18 hodin 90. koncert na schodech**, na kterém vystoupí Quintetto Soffio.

Kvinteto vzniklo v roce 2017 jako uskupení spolužáků z druhého ročníku Pražské konzervatoře. Členové: Eliška Frčková flétna, Jana Slavíková hoboj, Filip Smyček klarinet, Anna Mikulová lesní roh, Iva Burýšková fagot, soubor vede Ondřej Roskovec, fagotista České filharmonie.

Praha 3, Žižkovo náměstí 1300/1
www.sups.cz

Parovůz nebo elektromobil

Zda se mi skoro symbolické, že v době, kdy se mnozí vozí v elektromobilech a veřejně se feší, zda se tento typ dopravy stane běžnou součástí naší mobility, připomínáme si výročí narození Josefa Božka, který nám připravil parovůz.

Možná by to dnes bylo nejvíc ekologické vozidlo. Problémy emisí a bezpečného provozu ovšem slavný konstruktér vůbec neřešil. Měl spíš starosti, jak jeho novinku lidé přijmou, zda se vůz vůbec ujme.

Tento slavný konstruktér se narodil 28. 2. roku 1782. Přišel do rodiny mlynáře, a je to už dlouhých 240 let od jeho prvních krůčků. A zatímco lidstvo samo se asi moc nezměnilo, automobilový průmysl diametrálně. Občas mě napadá, co by asi Božek na dnešní elektromobily říkal? Ostatně i dosud běžná auta by ho určitě zaujala, protože on byl mechanik tělem i duší. Objevoval už na gymnáziu. A pak všude, kudy chodil. Do Prahy doputoval ze Slezska, přes Brno. Všude za sebou zanechával stopu, nikoli ovšem uhlíkovou, ale v podobě vynálezů, objevů či alespoň drobných vylepšení. V Praze zkoušel studovat, ale brzy na radu Františka Antonína Gerstnera a také proto, že měl věčně hluboko do kapsy, začal pracovat jako technik. Proslavil se výrobou protéz, o které byl v době po napoleonských válkách velký zájem. Uměl udělat protězu ruky i nohy, čímž mnoha zmračeným vojákům umožnil návrat do civilního života. Jako vyučený hodinář pak důmyslně vytvářel různé typy hodin, orlojů či třeba kapesních hodinek, které se natahovaly samovolně, pohybem.

Do tehdejší horké novinky, kterou byl v Anglii představený parovůz, se v Praze pustil s velkým elánem. Hrabě Buquoi ho nesestavený přivezl do Prahy a Božek byl nadšen z možnosti ho sestavit. Posléze dokonce vytvořil i parník. Oba své vynálezy předváděl ve Stromovce. A tady jeho parorůspěchy končí. Při slavnostní prezentaci

Replica Božkova parovozu

parovozu totiž během prudké průtrže mračen někdo ukradl pokladnu s vybranými penězi za vstupné. Což v jeho situaci, kdy byl zadlužený až po uši, byla vlastně smrtící rána do vazů. Rozladěný Božek nejenže tehdy vztekle svůj vynález rozbil, ale na další experimenty už zanevřel. Živil se jako mechanik. Vyráběl vagony pro Gerstnerovu koňku, konstruoval vodní čerpadla. A během práce na vodárně si uhnal zápal plic, kterému v roce 1835 podlehl. Pochován je na Olšanech.

Replika jeho rozbíthého parovozu je k vidění v Národním technickém muzeu. A za otce automobilové dopravy ho lze považovat zcela právem. Vždyť díky jemu jezdily parovozy nejen v Anglii, ale i v Praze. A to je prvenství docela pěkné. Při jeho připomenutí lze přemýšlet, zda by Josef Božek dával dnes přednost elektromobilům či vozům se spalovacími motory. Nebo zda by pořád jezdil v nějak upraveném parovozu.

JN

Skautský institut nezahál ani v zimě

Na podzim loňského roku se veřejnosti otevřely prostory Skautského institutu na Kampě. Malý rybářský domek od té doby žije bohatým programem a láká veřejnost za nevšedními zážitky.

Již od začátku fungování Rybárny bylo jedním z cílů oprášit a ukázat lidem kouzlo řemesel. A to především v duchu jednoho ze skautských principů výchovy „Učím se tím, že to dělám“. Měsíc únor bude na Kampě zasvěcen zejména tématu módy. Během několika praktických workshopů se účastníci seznámí se základními i nevšedními technikami šití, pletení, brašnářství či vyšívání. Lidé si mohou přijít zkusit například uháčkovat čepici (3. 2.), „osahat si“ základy šití (7. 2.), proniknout do světa brašnářství (13. 2.) nebo si společně s pletáčkami z projektu Ponožky od babičky uplést ponožky (17. 2.).

Pestrý program však nebude chybět ani na druhém břehu Vltavy. Ve Skautském institutu na Staromáku proběhne řada přednášek, například o vzestupu a pádu barmské demokracie (15. 2.), kterou doplní

výstava fotografií Jiřího Pasze dokumentující transformaci Myanmaru po uvolnění poměrů v zemi. O finanční nezávislosti popovídá Matuš Kuchálik z projektu Teorie peněz (17. 2.) a v rámci Učitelského setkání (23. 2.) si učitelé či jiní lektori budou moci popovídat o aktuálních tématech souvisejících s tímto povoláním.

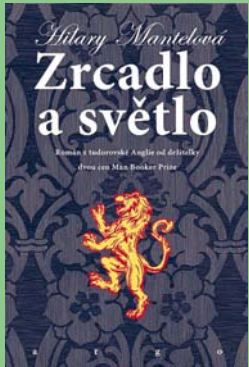
Všechny akce probíhají v souladu s vládními opatřeními. Podrobnosti o jednotlivých událostech i všech dalších, které nejsou zmíněny, naleznete na facebookových stránkách: [@sinastaromaku](https://www.facebook.com/sinastaromaku) a [@sivrybarne](https://www.facebook.com/sivrybarne)

PLACENÁ INZERCE

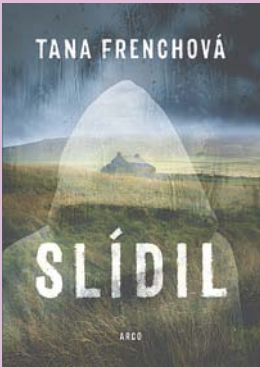
KNIHY ZAKOUPÍTE V INTERNETOVÉM KNIHKUPECTVÍ WWW.KOSMAS.CZ

Hilary Mantelová ZRCADLO A SVĚTLO

Završení trilogie pojednávající o osudech Thomase Cromwella, chudého kovářského syna, který se vlastními schopnostmi vypracoval na pravou ruku anglického krále Jindřicha VIII. Za první dva díly – Wolf Hall a Předvedte mrtvé – dostala autorka Bookerovu cenu.

Tana Frenchová SLÍDIL

Bývalý detektiv Cal Hooper je k smrti unavený a útěk z rušného Chicaga do odlehle vesničky na západě Irsku mu připadá jako dokonalý nápad. Jenomže pak ho jeden z místních kluků požádá o pomoc. Jeho bratr zmizel a celé vesnici, včetně policie, je to zřejmě úplně fuk.

Mira Marcinów OSIŘELEC

Vztah matky a dcery. Dobré rady, výtčty a láska. Trochu nezdravá. Ale ta máma měla dítě jako mladá a nestačila sama dospět, pak onemocněla – a odešla dřív, než zestárla. Její dcera píše vyznání jazykem písniček, sociálních sítí, příběhů, citátů. Při čtení se budete smát i brečet.

Emily St. John Mandelová SKLENĚNÝ HOTEL

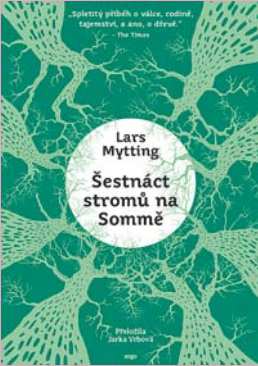
Něžný a dobrodružný příběh o chamtivosti a vině, fantazii a sebeklamu, umění a přízracích minulosti, kde časy, místa a děje tvoří síť, v níž se postavy setkávají. Ať jsou živé nebo mrtvé, všechny se mohou vydat po nekonečném množství cest. Podle New York Times nejochávanější kniha roku.

Rutger Bregman LIDSTVO

Pesimistický pohled na přirozenost člověka nejpozději od dob Hobbesa prosákl do západního uvažování, v souladu s ním budujeme naše veřejné instituce a politické i ekonomické systémy. Co když je ale toto přesvědčení mylné nebo minimálně přežitě?

Lars Mytting ŠESTNÁCT STROMŮ NA SOMMÉ

Hlavní hrdina Edvard chce rozluštit tajemství svých předků, rodiči počínaje. Při pátrání dospěje až k dějišti tragických bitev 1. světové války u řeky Sommy. Reálný a uvěřitelný příběh nepostrádá tajemství a napětí a čte se jako detektivka pro náročné v tom nejlepší slova smyslu.

NA PÁR ŘÁDCÍCH

NA HRADĚ...

... momentálně nic neprobíhá. K aktuálnímu programu více na www.hrad.cz.

...I V PODHRADÍ

Matějská pouť – nejznámější a nejnavštěvovanější v Česku se bude konat od 19. 2. do 10. 4. na Výstavišti. **► Džungle, která nespí.** Pozvánka na dobrodružnou cestu kolem světa tropických rostlin, ryb a žab. Netradiční večerní prohlídky potvrzují do 26. března. Rezervace: www.botanicka.cz.

NA VÝSTAVU

Josef Sudek / Otto Rothmayer: Návštěva u pana kouzelníka. Výstava ke 125. výročí narození J. Súdka a 55. výročí smrti O. Rothmayera připomene hluboké a oboustranné podnětné přátelství fotografa a architekta Pražského hradu. Umělecko-průmyslové museum. Trvá do 27. 3.

GALERIE HMP

Minulá budoucnost / Previous Future. Ideou výstavy je procházejícímu divákovi poskytnout jiný úhel pohledu na materiálu a umělecká díla skrze sci-fi a futuristické vize pražského metra. Je instalována ve vitrině ve vestibulu stanice Anděl – výstup Na Knížecí. Trvá do 31. 12. **► Větelci a volavky s GHMP – komentované procházky s Pavlem Karousem / Praha – Vinohrady.** Sraz před radnicí MČ Praha 2 na náměstí Míru, 19. 2. ve 14.00. **► Markéta Magidová: To není víla, to je máma.** Venkovní výstava v Galerii Vltavská, trvá do 4. 3.

NÁRODNÍ GALERIE

Wenzel Hablik: Tvořivé síly. Soubor dvaceti leptů z roku 1909 je výtvarnou meditační o vzniku přírodních forem krystalů, které se rodí ze střetu tvořivých sil s neživou hmotou. Vytvořil ho česko-německý malíř, grafik a architekt (1881–1934), jehož tvorba vycházela ze středoevropského symbolismu a byla spojena s německým expresionismem. Hablik v něm formuloval představu krystalické architektury, kterou později rozvíjel v návrzích vizionářských staveb. Trvá do 13. 2. Grafický kabinet ve 4. patře Veletřního paláce. **► Buddha zblízka.** Kdo byl Buddha Šákjamuni a co přináší jeho učení? Jakými cestami se šířil buddhismus z Indického subkontinentu do jihovýchodní Asie, Číny, Tibetu, Japonska a dalších oblastí? Historii buddhistického umění od jeho počátků představí exponáty vytvořené od 2. až 3. po 20. století. Trvá do 24. 4. Valdštejnská jízdná. Otevírací doba: úterý–neděle 10.00–18.00, středa 10.00–20.00. Bezbariérový vstup.

NA KONCERT

Koncert filmové hudby Valentýn. Filmová filharmonie nabídne romantické melodie z filmů napříč žánry: Kráska a zvíře, La La Land, Láska nebes a další. Dirigovat bude Robert Kružík. 14. 2., 19.30–22.00. Rudolfinum.

ZA ROHEM

ZOO Praha láká k návštěvě i během zimy. Novozélandské papoušky, slůňka, vlky nebo plameňáky – nejen tato zvířata mohou návštěvníci stále pozorovat ve venkovních výbězích. Velké části z nich se totiž zazimování netýká a k vidění jsou venku i během zimních měsíců. Návštěvník se dozví například, že nejdolnějším zimním zvířetem v Zoo Praha není překvapivě lední medvěd, ale vlk euroasijský. Zoo Praha. www.zoopraha.cz.

NA VÝLET

Zimní prohlídky na Křivoklátek. Prohlídky významného státního hradu jsou možné o víkendech. Jedná se o prohlídku 1. okruhu. Dostanete se na II. hradní nádvoří, do Stříbrnice, Augustova vězení, dalších částí vězení a hladomorny, dále kaple, Rytířského a Královského sálu, knihovny, obrazárny, místnosti věnované osobnosti Filipiny Welskové a hradního fürstenberského muzea. Trvá do 28. 2. **► Jak to bylo před Unescem – proměny historického jádra města.** Retrospektivní výstava prezentuje zdevastované historické jádro Kutné Hory, mapuje obnovu nejvýznamnějších památek a zejména nabízí návštěvníkům konfrontace proměn města v neznámějších ulicích. Výstava fotografií je doplněna archivními filmovými dokumenty a připomíná dobové záběry stavu historických památek, jejich obnovu či slavnostní zasedání k zápisu Kutné Hory na listinu UNESCO. Trvá do jara 2022. Dačického dům, UNESCO Hora. www.dacickehodum.cz.

NEBE NAD HLAVOU

Slunce vstoupí do znamení Ryb 18. 2. (17:43). **► Merkur (+0,4m)** v první polovině měsíce nízkou nad JV, 16. 2. v největší západní elongaci (26°od Slunce). Ráno nad JV Jiřinka Venuše (12. 2. maximální jasnost -4,6m) a po celý rok pozorovatelný Mars (+1,4m, zjasňuje), 16. 2. se dostanou do konjunkce. Jupiter (-2,0m) večer nízkou nad Z, zůstane na obloze už pouze do poloviny měsíce. Saturn je nepozorovatelný do konce března. **► Měsíc:** nov 1. 2. (6:46), úplněk 16. 2. (17:56). Pozorovatelné konjunkce s hvězdami Pollux (Blíženci) 14. 2. (1h), a Regulus (Lev) 16. 2. (18 h). V blízkosti Jupitera bude 2. 2. večer, u Aldebaranu (Býk) 10. 2. od půlnoci, u Spiky (Panna) 20. 2. u hvězdy Antares (Štír) 24. 2. Ráno 27. 2. nízkou nad JV vytvoří seskupení s Marsem a Venuší.

OS, wi